

אין מעמידין פרק שני עבודה זרה

עין משפט נר מצוה

איחלופי. לשמות: אלונסיס. פשוטין: אסור. שהרי תחלתו יין: אלונסיס כברייתא. שלא היה יין מתחלה צד עובד כוכבים אלא לקחה עשויה מיד ישראל: מותרת. בהנאה דמו לא מנסך ליה: עושין אנומלן. בשבת שהיא לשמות: ואין עושין אלונסיס. שהוא

איחלופי כיון דאיכא הותם אחד לא מרה ומזויף ת"ר ד' יין מבושל ואלונתית של עובדי כוכבים אסורין אלונתית כברייתא מותרת ואיזו היא אלונתית (ברתנן) גבי שבת (ב) עושין אנומלן ואין עושין אלונתית ואיזו היא אנומלן ואיזו היא אלונתית יין וישן ומיום צלולין ואפרסמון דעבדי לבי מסותא רבה ורב יוסף דאמרי תרויהו יין מווג אין בו משום גילוי יין מבושל אין בו משום ניסוך איבעיא להו יין מבושל יש בו משום גילוי או אין בו משום גילוי ת"ש העיד רבי יעקב בר אידי על יין מבושל שאין בו משום גילוי רבי ינאי בר ישמעאל חלש על לגביה ר' ישמעאל בן זירוד ורבנן לשוליה ביה יתבי וקא מבעיא להו יין מבושל יש בו משום גילוי או אין בו משום גילוי אמר ר' ישמעאל בן זירוד הכי אמר רשב"ל משום גברא רבה ומנו ר' חייא יין מבושל אין בו משום גילוי אמרו ליה נסמוך מחוי להו ר' ינאי בר ישמעאל (ג) עליו ועל צוארי שמואל ואבלט הוו יתבי אייתו לקמיהו חמרא מבשלא משכיה לידיה אל"ל שמואל הרי אמרו יין מבושל אין בו משום יין נסך אמתיה דרבי חייא איגלווי לה ההוא חמרא מבשלא אתיא לקמיה דר' חייא אמר לה הרי אמרו יין מבושל אין בו משום גילוי שמעיה דרב אדא בר אהבה איגלי ליה חמרא מווגא אל"ל הרי אמרו יין מווגא אין בו משום גילוי אמר רב פפא לא אמרן אלא דמוג טובא אבל מווג ולא מווג (ג) לא מטר נפשיה. והא ר' ינאי בעכבא. מקום הוה שתי חמרא ופש ליה חמרא בכובא וצריה בפרונקא וחזיה לחייה ודמא מיהא בפומיה ורשמי בכובא עד דמלא בכובא וסליק חמרא עילוי פראנק ושתי. שיה מן היין ונשאר מן היין בכובא. כובא כלי היא כנון אישיה וכובא בה והביא פראנקא שהוה סמרטוט וצרוו בראש הכובא והה הנחש הכובא מים ומביא בתוך פיו ומריקו בתוך הכובא עד שנתמלאת הכובא וצף היין מעל הסמרטוט ושהו. ושנין דמוג איהו כלומר מה שמווג הנחש בעצמו הוא ששונה אבל מה שמווגין בני אדם אינו שונה ממנו. פי' פרונקא שליה ופי' פרונקא סמרטוט. ודחי רב אשי ואמר פירוקי לסכתא: אמר רבא הלכתא יין מווג יש בו משום יין נסך ויש בו משום גלוי מבושל אין בו משום יין נסך פי' אא נגע בו עובד כוכבים אין אומרים כי ניכסו: שמואל ואבלט הוו יתבי אייתו לקמיהו חמרא מבשלא משך אבלט לידיה אמר ליה שמואל לאבלט הרי אמרו יין מבושל אין בו משום יין נסך ש"מ דאבלט עובד כוכבים הוה: קיסתא דמיא יש בו משום גלוי לא שנת ביוב ולא שנת בליה ולא אמרין אימת ישן עליהם. (ד) איכא דאמרי רב לא הוה שתי לא מבי ארמאה ולא מבי ארמלתא שמואל מבי ארמאה לא הוה שתי אמר לא והרי אנגילוי מבי ארמלתא (לא) הוה שתי אמר סירכא דגברא נקיטא שמואל לא שתי מבי ארמלתא אמר ליה לא שתי מבי ארמאה שתי נהי דאנגילויא לא קפדי אמנקהותא מיהא קפדי א"ד רב לא שתי מבי ארמאה אבל מבי ארמאה ולא מבי ארמלתא: אריב"ל שלש ינות הן ואין בהן משום גילוי ואלו הן חד מר מתוק חד טילא חריפא דמצרי זיקי מר ינקה מתוק חוליא רב חמא מתני לעילויא חד חמר ופלפלין מר (א) אפסינתין מתוק מי בארג. אר"ש בן לקיש קרינא אין בו משום גילוי מאי קרינא א"ר אבהו חמרא חליא דאתי מעסיא אמר רבא ובמקומו יש בו משום גילוי מ"ט חמר מדינה הוא אמר רבא דהאי חמרא דאקרים עד תלתא יומי יש בו משום גילוי למושום יין נסך מכאן

אלונתית כברייתא מותרת. פרש"י שלא היה תחלתו יין צד עובד כוכבים אלא לקחה עשויה צד ישראל ומותרת בהנאה דמו לא מנסך לה ומכאן ראייה להסיר תבשיל שנתערב בו יין קודם שצלוהו אי נגע ציה עובד כוכבים דכיון שנתערב חו לא מנסך ליה עובד כוכבים והקשה ר"ת דלשון כברייתא לא משמע כן ועוד צפ"ק דחולין (דף ו.) משמע שהוא קרוי אלונתית קודם שנתנו לתוכו יין דתניא הלוקח יין לתם לתוך אלונתית ולא קאמר לעשות אלונתית לכן פירש ר"ת דאלונתית דרך הוא לעשות מתחלה בלא יין ומכניסין אותה לקיום וכשמסתפקין ממנה מעט מעט מערין זה היין שאם יכניסו לקיום אותה עם היין מתקלקלת וה"פ אלונתית של עובדי כוכבים שמשכיה מן החצית כדי לשמות ולא ראה ישראל בשעה שמשכיה אסורה כי שמת נתן זה יין כברייתא פי' כמו שהיא נעשית מתחלה בלא יין וראיהו מושך מן החצית מותרת דודאי לא עירב בו יין ומ"מ יש ראייה להסיר מתנתא צמוספתא אלונתית של עובדי כוכבים אסורה מפני שמתלתו יין כלומר שמתלתו יין של עובד כוכבים משמע הא אס תחלתו יין של ישראל מותרת במגע עובד כוכבים שנתערב זה משקין אחרים ואומר ריב"ז דדוקא תבשיל לפי שאין היין ניכר בעין כלל אצל כשמשימין אותו צמוסין או שחמלל לפי שהוא ענין יותר וכן הלכה למעשה: יין מבושל אין בו משום יין נסך. כן הלכה ומותר במגע עובד כוכבים ממשו ליה שמואל ואבלט:

האי חמרא דאקרים עד תלתא יומי. ולא גרס תלתין יומין דהכי נמי מנינו צד חילוק בשלשה ימים ראשונים צדק המוכר פירות (ב"ב 97 א.) דקאמר כל שלשה ימים ודאי מכאן ואילך ספק: השלטים

סג א מיי פ"א מהל מאלכות אסורות הל' י טו"ע י"ד סימן קכג ספיק ד:
סד ב ג ד מיי פ"ב מאלכות שבת הלכה יא סמג לאחין סה טו"ע י"ד סימן קכג ספיק ח:
סה ה מיי פ"א מהל רוחא הלכה ז סמג עשין מט טור י"ד סימן קכז:
סו ו מיי פ"א מהל מאלכות אסורות הל' ט סמג לאחין קמת טור ש"ע י"ד סימן קכג ספיק ח סבג"ה:
סז ז מיי פ"א מהל רוחא הלכה ח סמג עשין מט טור י"ד סימן קכז:
סח ח מיי פ"א מהל מאלכות אסורות הל' ט סמג לאחין קמת טור ש"ע י"ד סימן קכג ספיק ג סט ט מיי פ"א מהל רוחא הלכה יא סמג עשין מט טור י"ד סימן קכז:
ע י מיי טס הלכה י סמג טס (טור טס):
עא כ מיי טס הל' ז עב ל מיי פ"א מהל מאלכות אסורות הלכה ט סמג לאחין קמת טור ש"ע י"ד סימן קכג ספיק ז:

הגהות הב"ח
(א) גבי איגלא ליה ההוא קיסתא: (ב) רש"י ד"ה דלרי וזמרי וכו' דמלרי זיקי. נ"ב וכן הוא בצינוט סוף פ"ק 97 א:
לעוי רש"י
פרוש"י. פ"ק. קוב"א. גיחה. מיכל גדול ויגול. אולישני"א [אלורשני"א]. לגנה.
מוסף רש"י
ראפרסמון. שמן אפרסמון (חולין ו.)

רבינו הגנאל

אנחניהו בן עובדי כוכבים לא צריכי חותם בתוך חותם וכו': ת"ד (ב) יין אלונתית כברייתא מותרת כלומר מי שאין בה יין רבה ורב יוסף דאמרי תרויהו יין מווג אין בו משום גילוי ויין מבושל אין בו משום יין נסך: איבעיא להו יין מבושל יש בו משום גילוי או לא ופשטה (ג) ר"ש בן זירוד משום דריש לקיש דאמר משום דר' חנינא יין מבושל אין בו משום גילוי אמרו ליה נסמוך עליו ואמר להו ר' ינאי בר ישמעאל שמואל מוכרו עלי ועל צוארי ליה מקריה שיעל בדבר זה. אמר רב פפא לא אמרן יין מווג אין בו משום גילוי אלא בדמוג טובא אבל מווג ולא מווג (ג) לא מטר נפשיה. והא ר' ינאי בעכבא. מקום הוה שתי חמרא ופש ליה חמרא בכובא וצריה בפרונקא וחזיה לחייה ודמא מיהא בפומיה ורשמי בכובא עד דמלא בכובא וסליק חמרא עילוי פראנק ושתי. שיה מן היין ונשאר מן היין בכובא. כובא כלי היא כנון אישיה וכובא בה והביא פראנקא שהוה סמרטוט וצרוו בראש הכובא והה הנחש הכובא מים ומביא בתוך פיו ומריקו בתוך הכובא עד שנתמלאת הכובא וצף היין מעל הסמרטוט ושהו. ושנין דמוג איהו כלומר מה שמווג הנחש בעצמו הוא ששונה אבל מה שמווגין בני אדם אינו שונה ממנו. פי' פרונקא שליה ופי' פרונקא סמרטוט. ודחי רב אשי ואמר פירוקי לסכתא: אמר רבא הלכתא יין מווג יש בו משום יין נסך ויש בו משום גלוי מבושל אין בו משום יין נסך פי' אא נגע בו עובד כוכבים אין אומרים כי ניכסו: שמואל ואבלט הוו יתבי אייתו לקמיהו חמרא מבשלא משך אבלט לידיה אמר ליה שמואל לאבלט הרי אמרו יין מבושל אין בו משום יין נסך ש"מ דאבלט עובד כוכבים הוה: קיסתא דמיא יש בו משום גלוי לא שנת ביוב ולא שנת בליה ולא אמרין אימת ישן עליהם. (ד) איכא דאמרי רב לא הוה שתי לא מבי ארמאה ולא מבי ארמלתא שמואל מבי ארמאה לא הוה שתי אמר לא והרי אנגילוי מבי ארמלתא (לא) הוה שתי אמר סירכא דגברא נקיטא שמואל לא שתי מבי ארמלתא אמר ליה לא שתי מבי ארמאה שתי נהי דאנגילויא לא קפדי אמנקהותא מיהא קפדי א"ד רב לא שתי מבי ארמאה אבל מבי ארמאה ולא מבי ארמלתא: אריב"ל שלש ינות הן ואין בהן משום גילוי ואלו הן חד מר מתוק חד טילא חריפא דמצרי זיקי מר ינקה מתוק חוליא רב חמא מתני לעילויא חד חמר ופלפלין מר (א) אפסינתין מתוק מי בארג. אר"ש בן לקיש קרינא אין בו משום גילוי מאי קרינא א"ר אבהו חמרא חליא דאתי מעסיא אמר רבא ובמקומו יש בו משום גילוי למושום יין נסך מכאן

(א) נראה דל"ל יין מווג אלונתית ואלונתית של עובדי כוכבים אסורין אלונתית כברייתא וכו'. (ב) נראה דל"ל פשטה מהל דר"ש בן זירוד אמר משום דריש לקיש וכו'. (ג) ד"ל ככל מווג ולא מווג שתי אך לא מסר נפשיה. (ד) נראה מזה דלכינוי י"ו גי אחת ככאן ולא כני דין ו"ע.